

Oravská galéria v Dolnom Kubíne
Žilinský samosprávny kraj
a autor

500

vi leonardo de vincia

Vás a Vašich priateľov srdečne pozývajú
na vernisáž výstavy

LEONARDOVA POSLEDNÁ VEČERA

rekonštrukcia očami
akad. mal. Stana Lajdu

výstava k 500. výročiu úmrtia slávneho
umelca a vedca Leonarda da Vinci

vo štvrtok 4. apríla 2019 o 16.30 hod.
v Malej výstavnej sieni Župného domu v Dolnom Kubíne

Kurátorka: Mgr. Darina Arce

Hudobný program: MgA. Barbora Kapalová, husle
MgA. Marcel Kapala, klavír

V rámci vernisáže bude uvedená populárno-vedecká kniha Stana Lajdu,
určená širokej verejnosti a je prvým titulom venovaným osobnosti majstra
z Vinci od slovenského autora.

Výstava potrvá do 16. júna 2019
Otvorené ut – ne od 10.00 do 17.00 hod.

Oravská galéria v Dolnom Kubíne
Hviezdoslavovo námestie 11, 026 01 Dolný Kubín
tel.: +421 43 586 3212 • e-mail: orgaldk@vuczilina.sk, ogaleria@nexta.sk
www.oravskagaléria.sk • Fb: Oravská galéria v Dolnom Kubíne
www.lodslanica.sk • Fb: Loď Slanica – vyhládková plavba po Oravskej priehrade

respect.

OG
ORAVSKÁ GALÉRIA

500

vi leonardo de vincia

Rekonštrukcia Leonardovej Poslednej večere očami Stana Lajdu

Oravská galéria v Župnom dome v Dolnom Kubíne pripravila v mesiacoch apríl až jún 2019 originálnu a jedinečnú výstavu venovanú pamiatke osobnosti svetového významu v oblasti umenia i vedy Leonardovi da Vinci, pri príležitosti 500. výročia jeho úmrtia.

Štúdiom jeho života i diela sa dlhodobo zaoberá žilinský rodák akad. mal. Stanislav Lajda, ktorý sa v tomto roku dožíva okrúhleho výročia (60 rokov). Venuje sa voľnej maľbe, knižnej ilustrácii (približne 40 titulov), reštaurovaníu i pedagogickej činnosti na SSUŠ v Žiline. Okrem iného vytvoril monumentálne maľby v oddelení biodiverzity a paleontológie v stálej expozícii SNM v Bratislave a rekonštrukciu katafalku s telom Žofie Bosniakovej na hrade Strečno. Za svoju tvorbu a činnosť v oblasti kultúry získal doma i v zahraničí viaceré ocenenia.

V Oravskej galérii vystavuje v premiére zmenšenú rekonštrukciu dnes z prevažnej časti zničenej Leonardovej Poslednej večere, na ktorej pracoval vyše desať rokov. Stano Lajda milimeter po milimetri prehodnocoval každý dochovaný fragment originálu a zhromažďoval rôznorodé kópie a verzie tohto diela (okolo 3 000 ks). Za smerodajné pre rekonštrukciu pokladá tie, ktoré vznikli z rúk Leonardových žiakov a následníkov, krátko po dokončení originálu. Hľadal v nich zhody detailov, prepojenia farebných tónov s technikou šerosvitu

(sfumata) a výrazným 3D efektom, ktoré následne porovnával so zvyškami Leonardovej maľby. I keď ako vyštudovaný reštaurátor maľby na VŠVU v Bratislave (1979-1985) má bohaté skúsenosti s technikou tvorby i kópiami starých majstrov, predsa len vierohodne doplniť takmer 60 % navždy stratej podoby bolo vo viacerých ohľadoch náročné. Zodpovedný, ba až vedecký prístup však napokon priniesol svoj výsledok. Vyžadoval si dlhodobé skúmanie Leonardových štúdií k dielu i ďalšej jeho tvorby a diel umelcov, ktorí mali vplyv na Leonardovu tvorbu alebo naopak, ktorých ovplyvnil on. I keď už žiaľ nikdy nebude možné vidieť Leonardov obraz v jeho pôvodnej podobe, žilinský umelec dokázal, že sa k nej dá aspoň významnou mierou

priblížiť a vytvoriť predstavu o jej vekmi narušenej kráse.

Lajda popri Poslednej večeri zrekonštruoval aj na ňu bezprostredne nadväzujúcu päťicu luniet s ovenčenou heraldikou objednávateľa diela milánskeho vojvodu Ludovica Sforzu, ako aj pôvodnú výzdobu interiéru refektára (jedálne mníchov) v dominikánskom kláštore Santa Maria delle Grazie v Miláne, v ktorom sa Leonardove kľúčové dielo nachádza. Rozmery originálu (4,60 x 8,80 m) musel S. Lajda z praktických dôvodov zmenšiť dva a pol násobne, čím viaceré detaily nadobudli miniatúrny ráz. Z rovnakých dôvodov sa rozhodol maľbu realizovať na plátno. Výstava je doplnená o artefakty zo súkromnej zbierky autora a Jozefa Práznovského, ktoré návštevníkovi výstavy umožnia pochopiť fenomén Poslednej večere v kontexte dejín svetového umenia.

Súčasne s prácou na rekonštrukcii napísal S. Lajda aj knihu rozoberajúcu život a dielo Leonarda s dôrazom na vznik Poslednej večere, jej strastiplný osud a podrobný ikonografický rozbor. Stano Lajda v nej prezentuje svoje novátorské, prekvapujúce teórie, ktoré vznikali, dozrievali a utvrdzovali sa zhromažďovaním dôkazových materiálov po niekoľko rokov. Populárno-vedecká kniha je určená širokej verejnosti a je prvým titulom venovaným osobnosti majstra z Vinci od slovenského autora. Jej uvedenie do života sa bude konať v priebehu vernisáže výstavy. Výstava bude reprízovaná v Rosenfeldovom paláci v Žiline.

Oravská galéria v Dolnom Kubíne spoločne s autorom praje ctenému návštevníkovi hlboký umelecký i duchovný zážitok.

